

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-18/12-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horšovský Týn, Littrowa 122
Sídlo:	Littrowa 122, 346 01 Horšovský Týn
IČ:	00 376 469
Identifikátor:	600 170 454
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Bc. Václavem Švarcem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horšovský Týn, Littrowa 122
Termín inspekční činnosti:	23. – 26. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Horšovský Týn, Littrowa 122 (dále jen škola) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon, dále jen ŠZ), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 172 odst. 2 písm. c) ŠZ.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 ŠZ.

Aktuální stav školy

Zřizovatelem školy je Plzeňský kraj. Kontrolovaná právnická osoba vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny.

Místa poskytovaného vzdělávání a školských služeb jsou:

Littrowa 122   346 01 Horšovský Týn

Nádražní 43   346 01 Horšovský Týn

Nádražní 76	346 01 Horšovský Týn
Srby 42	346 01 Horšovský Týn
Dr. E. Beneše 6	346 01 Horšovský Týn
Horšov	346 01 Horšovský Týn
Nádražní 156	346 01 Horšovský Týn
Littrowa 128	346 01 Horšovský Týn

Ke dni inspekce se v 28 třídách vzdělávalo celkem 531 žáků denního studia, v jedné třídě 20 žáků dálkového studia. Kapacita školy je tak naplněna z cca 60 %. Počet žáků denního studia se v době od poslední inspekce (duben 2009) snížil o 233 žáků. Průměr žáků na třídu denního studia je 18,9. Na základě požadavku zřizovatele byl vyřazen ze vzdělávací nabídky školy obor Technické lyceum, který se od školního roku 2011/2012 stal z hlediska školy dobíhajícím.

V oblasti zlepšování materiálních podmínek nastaly podstatné změny zejména v oblasti praktického vyučování. V nově rekonstruovaném objektu byla zřízena moderní svářečská škola a ve výstavbě je středisko autodiagnostiky. Vybudováno bylo školící zařízení „Penzion v oboře“, kde probíhá odborný výcvik a praxe oborů Ekonomika a podnikání, Kuchař-číšník a Podnikání. Pro obohacení výuky o prvky environmentální a regionální výchovy byla zřízena poznávací stezka v Horšově, kde rovněž probíhá příprava realizace schváleného projektu „Malý hospodářský dvůr“ pro chovatelské práce oboru Agropodnikání. Ve všech pracovištích odborného výcviku je průběžně obnovován strojní park. Pro výuku v autoškole byl pořízen nový traktor.

Pro teoretickou výuku, která se převážně uskutečňuje v budově školy v Nádražní ulici a v ulici Littrowa, se podmínky v posledních letech zkvalitnily. K dispozici je 43 učeben, z toho 13 odborných (4 počítačové). Využíváno je 210 počítačů. Prostředky ICT jsou na velmi dobré úrovni – pro teoretickou výuku je k dispozici celkem 105 žákovských míst, dalších 25 počítačů v jednotlivých učebnách pro prezentaci učiva pomocí dataprojektorů a pro práci se systémem elektronických třídních knih. Další počítače se nacházejí ve studentských firmách, ve sborovně a v kabinetech. Část pedagogů využívá pro výuku služební notebooky získané v rámci projektů, dvě interaktivní tabule a dva tablety. Všechny prostředky ICT jsou připojeny na internet a vnitřní školní intranetovou síť. V budově v ulici Littrowa je také „žakovskou firmou“ provozován školní bufet.

Škola disponuje dvěma tělocvičnami, sportovní halou, víceúčelovým hřištěm s umělým povrchem. Žáci i učitelé mají možnost se stravovat ve třech jídelnách, které nabízejí vždy dvě různá jídla. K případnému ubytování dojíždějících žáků je využíván Domov mládeže v Nádražní ulici.

Ve školním roce 2011/2012 poskytuje škola střední vzdělání s maturitní zkouškou v šesti čtyřletých oborech podle školních vzdělávacích programů:

kód oboru	obor vzdělání/počet tříd v ročníku/kapacita	délka vzdělávání	forma
36-47-M/01	Stavebnictví/kapacita 112 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	4 roky	denní

41-41-M/01	Agropodnikání/kapacita 120 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	4 roky	denní
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání/kapacita 120 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	4 roky	denní
64-41-L/51	Podnikání/kapacita 120 (1 třída v 1. a 2. ročníku)	2 roky	denní
64-41-L/51	Podnikání/kapacita 34 (1 třída v 1. ročníku)	3 roky	dálková
78-42-M/01	Technické lyceum/kapacita 120 (1 třída ve 3. ročníku)	4 roky	denní

V dobíhajících maturitních oborech probíhá vzdělávání podle schválených učebních dokumentů:

kód oboru	obor vzdělání/počet tříd v ročníku	délka vzdělávání	forma
36-41-M/001	Pozemní stavitelství/kapacita 112 (1 třída ve 4. ročníku)	4 roky	denní
41-41-M/001	Agropodnikání/kapacita 120 (1 třída ve 4. ročníku)	4 roky	denní
78-42-M/001	Technické lyceum (1 třída ve 4. ročníku)	4 roky	denní
64-42-M/036	Management obchodu/kapacita 120 (1 třída ve 4. ročníku)	4 roky	denní

V oborech vedoucích k dosažení středního vzdělání ukončených závěrečnou zkouškou a výučním listem probíhá výuka podle školních vzdělávacích programů:

kód oboru	obor vzdělání/počet tříd v ročníku	délka vzdělávání	forma
23-68-H/01	Mechanik opravář motorových vozidel/kapacita 96 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	3 roky	denní
36-67-H/01	Zedník/kapacita 60 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	3 roky	denní
41-55-H/01	Opravář zemědělských strojů/kapacita 96 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	3 roky	denní
65-51-H/01	Kuchař číšník/kapacita 96 (1 třída v 1., 2. a 3. ročníku)	3 roky	denní

Za poslední tři roky klesal významně nejen počet žáků, ale snížen byl i počet pedagogů. Propuštěni byli učitelé zaměstnaní na dobu určitou, v důchodovém věku a 3 učitelé pro nadbytečnost. V době inspekce ve škole pracovalo 58 učitelů, z toho 23 pro všeobecně vzdělávací předměty, 23 pro odborné a 12 učitelů odborného výcviku. Z celkového počtu učitelů jich 28 nesplňuje podmínku odborné kvalifikace.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola o své vzdělávací nabídce a provozu podává podrobné informace prostřednictvím přehledně zpracovaných a průběžně aktualizovaných webových stránek, regionálních periodik a účastí na prezentačních akcích středních škol (Stod, Domažlice, Plzeň). Pro zájemce o studium jsou pořádány dny otevřených dveří, při kterých jsou prezentovány žákům devátých tříd a jejich rodičům vzdělávací obory. Pro nábor uchazečů jsou přínosné informační návštěvy členů vedení školy nebo výchovného poradce při třídních schůzkách rodičů vycházejících žáků základních škol ve spádové oblasti (tj. nejčastěji v okresech Domažlice, Plzeň-jih a částečně i Tachov). Veřejnosti se škola představuje také vánočním jarmarkem s možností nákupu žákovských výrobků.

Do všech oborů jsou žáci přijímáni bez přijímacích zkoušek na základě výsledků vzdělávání v základní škole. Kritéria přijetí a počty žáků do jednotlivých oborů jsou každý rok zveřejňovány na webových stránkách a na úřední desce školy. Stanovená kritéria zajišťují rovný přístup ke všem uchazečům, přijímání uchazečů je v souladu s právními předpisy.

Školní vzdělávací programy (ŠVP) v nabídce školy odpovídají zápisu oborů vzdělání do rejstříku škol, mají požadovanou strukturu a jsou zpracovány podle zásad rámcových vzdělávacích programů. Drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

V posledních letech se v souladu s koncepcí rozvoje školy posiluje profilace v oblasti odborného výcviku, který se více zaměřuje na propojení teoretického vyučování s praxí ve vlastních školních pracovištích, kde má vedení školy více možností pro zajištění systematického rozvíjení odborných kompetencí žáků a pro plnění vzdělávacích cílů odborného výcviku stanovených ve školních vzdělávacích programech.

Organizace vzdělávání splňuje požadavky zákonných ustanovení. Rozvrh hodin pro výuku teoretických předmětů je sestaven s ohledem na přesun pedagogů mezi oběma budovami pro teoretické vyučování. Po čtvrté vyučovací hodině je zařazena v souladu s vyhláškou 30minutová polední přestávka. Odborný výcvik pro tříleté obory probíhá v týdenních blocích, výhodou je dobrá dostupnost vlastních školních pracovišť. Nevýhodou je, že z organizačních a finančních důvodů není některým žákům umožněno pokračovat v hlavním cizím jazyce, kterému byli vyučováni v základní škole.

Vzdělávání ve střední škole bylo sledováno v oblasti odborných předmětů, kde byla používána správná odborná terminologie, uplatňovány mezipředmětové vztahy a důraz byl kladen na propojování teoretických poznatků s praxí. Při prezentacích učební látky jsou běžně a účelně využívány prostředky ICT. Zvolené metody a organizační formy práce odpovídaly náročnosti výuky v jednotlivých oborech středního vzdělání. Toto pojetí výuky podporuje rozvíjení odborných kompetencí žáků a jejich vztah k vybranému oboru.

Hospitované hodiny společenskovedních předmětů se vyznačovaly promyšlenou stavbou logicky na sebe navazujících kroků, zdařilým využíváním mezipředmětových vztahů a účelným zařazením prezentační techniky. Ve sledované výuce byli žáci vedeni k aktivitě, formulaci vlastních myšlenek a názorů, k diskuzi a samostatnému projevu. Pouze v části jedné z hodin (práce s textem, sledování filmové ukázky) zapříčinily neúčelně zvolené formy práce a chybějící motivace snížení pozornosti žáků a nenaplnění očekávaných dílčích cílů.

Tři ze čtyř sledovaných hodin německého jazyka vedly učitelky v cizím jazyce, s věcnou správností. V souladu se zvolenými výukovými cíli směřovaly žáky

k procvičování jazykových dovedností, využívaly střídání činností (např. motivační rozhovor, tematický rozhovor, popis obrázků, strukturovaný písemný projev za využití překladových slovníků, poslech s porozuměním, práce s textem). Nová gramatika byla předkládána srozumitelně, slovní zásoba v návaznosti na využití ve větách. Převažovala méně účelná jednosměrná forma komunikace v rovině učitel – žák. Při procvičování a opakování učiva prokazovali žáci různou míru znalostí, dostávalo se jim zpětné vazby. Ve výuce převládala velmi dobrá pracovní atmosféra. V hodině německého jazyka, která byla učitelkou vedena pouze v českém jazyce, nedostali žáci možnost se v cizím jazyce samostatně ústně či písemně vyjádřit. Jejich ústní projev byl omezen jen na čtení textu a jeho následný překlad do češtiny. S novou gramatickou látkou se seznámili pouze přepisem z učebnice, bez následného procvičení. Výuka nebyla vedena odborně a metodicky efektivně. Ačkoli se v oblasti cizích jazyků jednalo o začínající učitelku bez odborné kvalifikace, nebyla jí ze strany školy do doby inspekce poskytnuta potřebná metodická pomoc.

Tělesná výchova probíhala ve školní sportovní hale. Struktura stavby hodiny a výuka košíkové respektovala osvědčené metodické postupy, v průběhu řízené hry měli žáci příležitost k uplatnění iniciativy a vlastní tvořivosti, rozvoji pohybových dovedností a fyzických schopností. Zpětná vazba – informace o úrovni pohybového učení - byla průběžně poskytována. Nesnází je vysoká absence žáků (ve sledované výuce TV kolem 50 %) a časté omlouvání se žáků z výuky.

Výsledky vzdělávání jsou pedagogy průběžně sledovány a vedením školy vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Za poslední tři roky se celková úspěšnost žáků oborů s maturitní zkouškou i s výučním listem v hodnocení na závěr školního roku výrazně nemění a pohybuje v rozmezí 90 až 93 %. Systematické vstupní ani srovnávací testy vědomostí v průběhu vzdělávání škola neprovádí, komerční testy v posledních letech využity nebyly. Kromě běžné klasifikace ve vyučovacích hodinách jsou pro žáky nižších ročníků organizovány školní soutěže odborných dovedností, které slouží jako další způsob ověřování rozvoje kompetencí žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, do které byl jmenován s účinností od 20. června 2003. Zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se činnosti školy jsou projednávány s pedagogickou radou. Činnost školské rady probíhá v souladu se zákonnými ustanoveními. Účinný způsob vedení se opírá o výběr spolupracovníků s podobnou filosofií řízení. Jednotlivým zaměstnancům jsou určeny pravomoci, důsledně je vyžadováno plnění stanovených povinností. Při řešení potíží je uplatňováno jasné formulování konkrétních požadavků na zlepšení stávajícího stavu. Kontrolní činnost je plánovaná, zahrnuje všestranné a průběžné posouzení aktivit souvisejících se vzděláváním a provozem školy. Ke kontrole v oblasti výuky je málo využíváno odbornosti předsedů předmětových komisí, případně garantů předmětů. Kontrolními orgány zjištěné nedostatky jsou okamžitě odstraňovány.

Další vzdělávání je pedagogům umožňováno z části na základě jejich individuálního výběru a zájmu, ale také podle potřeb a možností školy. Ve sledovaném období bylo zaměřeno především na proškolení k nové maturitní zkoušce, na oblast

výchovného poradenství a prevence nežádoucích jevů. V odborné kvalifikovanosti má škola rezervy i přes to, že sedm pracovníků si ji studiem doplňuje. Pozitivní je dlouhodobé směřování vyučujících k využití moderních informačních technologií ve výuce. V hospitovaných hodinách prokázali schopnost prostředky používat, chápou je již jako běžný standard. Začínajícím pedagogům je poskytována pomoc určeného uvádějího učitele. Z hospitační činnosti vyplynulo, že nebyla zajištěna dostatečná péče učitelce při přechodu na jinou skladbu vyučovaných předmětů.

Strategie školy vychází z promyšlených, ambiciózních cílů, které jsou ekonomicky i organizačně náročné. Je zaměřena na vytvoření prostředí, ve kterém se žáci připraví na skutečnou profesní praxi. Při realizaci záměrů jsou využívány rozvojové projekty, které pozitivně ovlivňují nejen vzdělávání, ale získáváním prostředků i ekonomickou bilanci školy. K aktuálním projektům ve školním roce 2011/2012 patří „Škola pro praktický život“, projekt zaměřený na rozvoj klíčových kompetencí a vztahu žáků k pracovnímu uplatnění, podnikatelským aktivitám, dalšímu vzdělávání a komunikaci. Projekt „Další vzdělávání dospělých“ nabízí různé druhy rekvalifikací, zájmového vzdělávání a dalšího odborného vzdělávání (např. svářečské kurzy, pravidelné školení řidičů ke zdokonalování odborné způsobilosti a k získání profesního průkazu řidiče, kurzy ECDL k dosažení evropsky akreditované kvalifikace pro práci s počítačem). Škola v roce 2011/2012 zpracovává projekt na zlepšení podmínek pro vzdělávání v rámci akce „EU peníze středním školám“ a projekty na metodické využití „Malého hospodářského dvora“ ve výuce.

Škole se daří získávat prostředky a účelně používat také vlastní zdroje k dosažení stanovených cílů. Ke zlepšení ekonomických předpokladů a vzdělávacích podmínek přispívá vlastní hospodářská činnost (stravovací služby, pronájem prostor, ubytování) i produktivní činnost (příjmy ze školního bufetu, opravy automobilů, svářečské práce, atd.). Hlavní záměry podporuje zřizovatel a zužitkovány jsou i podněty z řad pracovníků školy. Finanční podmínky školy umožňují pokrytí nákladů na provoz.

Vlastní hodnocení z roku 2011 zmiňuje silné stránky školy i její rezervy. V oblasti personálního zabezpečení je uváděna vysoká aprobovanost výuky jako silná stránka, avšak pominuto je výše zmíněné vysoké procento vyučujících, kteří nesplňují podmínku odborné kvalifikace. K reálnému zlepšení chodu instituce jsou další evaluační zjištění vhodně využívána. V dokumentech školy uváděné a inspekcí kontrolované údaje byly v souladu se skutečností.

Povinná dokumentace je řádně vedena, nedostatky zjištěné ve školním řádu v oblasti pravidel hodnocení výsledků vzdělávání byly odstraněny v průběhu inspekce. Změny byly schváleny školskou radou a projednány v pedagogické radě. Funkční je volený samosprávný orgán žáků.

Výchovné poradenství a oblast prevence jsou kvalifikovaně zajištěny zkušeným pedagogem. Výchovné poradenství je orientováno na výchovné nesnáze žáků, koordinaci péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a oblast jejich dalšího profesního směřování. Výchovný poradce plní důležitou úlohu při náboru žáků, kdy je informuje o nabídce školy při seminářích pro základní školy. Neformální je jeho spolupráce s ostatními pedagogy, především učiteli tělesné výchovy, při prevenci sociálně patologických jevů. Jsou organizovány seznamovací kurzy 1. ročníků, většina učitelů byla proškolená v problematice kyberšikany. Škola uspěla při podávání projektu na podporu preventivních aktivit a výchovy k toleranci s názvem „Na jedné lodi“. Podpora byla směřována na zajištění adaptačního semináře ve školním roce 2011/2012. Přínosná je

spolupráce s organizacemi zabývajícími se problematikou výchovných obtíží a prevence. Podpora nadaných jednotlivců je realizována zejména přípravou na soutěže v odborných dovednostech a na sportovní soutěže. Příkladně je zpracována celá oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů na webových stránkách školy.

Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání informováni kromě běžných forem i prostřednictvím počítačového systému Škola „on-line“. Pozitivně je ze strany školy hodnocena součinnost s Městským úřadem Horšovský Týn, Krajským úřadem Plzeňského kraje a s Úřadem práce v Domažlicích. Přínosem pro odborné vzdělávání je spolupráce s Hospodářskou komorou a Agrární komorou a členství v Asociaci vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru a Asociaci kuchařů a cukrářů ČR. K významným partnerům školy patří podniky a firmy, ve kterých probíhá praktická výuka a odborná praxe. Jejich počet se v posledním období zmenšil, zvýšila se však kvalita vzájemné spolupráce, o čemž svědčí i fakt, že se některé z nich zapojily se školou do společných projektů.

Závěry

Příspěvková organizace vykonává činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona.

Modernizaci materiálně technického vybavení je věnována stálá pozornost. Výrazným kladem je péče o prostředí školy a podmínky vzdělávání.

Při přijímání ke vzdělávání je postupováno podle platných předpisů a ke všem uchazečům je uplatňován rovný přístup.

Škola zajišťuje vzdělávací nabídku v souladu s podmínkami, promyšleně naplňuje stanovené záměry a cíle.

Ve vzdělávací oblasti je kladen důraz na propojení teorie s praxí a získávání požadovaných kompetencí žáků. Jejich osobnostní a sociální rozvoj je posilován realizací využívaných projektů a nabídkou kulturních a sportovních akcí. Samozřejmostí je využívání názorných pomůcek, převažovalo zařazování účinných metod a forem do výuky nad málo účinnými způsoby práce.

Rezervy jsou ve splnění podmínek odborné kvalifikace u značné části učitelů. Absence odborné kvalifikace se projevila zejména v jedné ze sledovaných hodin německého jazyka.

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována potřebná pozornost.

Účelně jsou rozděleny kompetence mezi jednotlivé pracovníky, pružně jsou přijímána opatření ke zjištěným nedostatkům.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Domažlicích dne 5. března 2012

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

Kožíšek v. r.

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Majerová v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Nováček v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Horšovském Týně dne 9. března 2012

Ing. Bc. Václav Švarc, ředitel školy

Švarc v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.